

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ МОЛИЯ ИНСТИТУТИ

ректор в.в.б. С.У.Мехмоннов

2020 йил "27" 06

ТАСДИКЛАЙМАН

ОЛИЙ ВА О'РТА МАХСУС
ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ

14 " 08

Рўйхатга олинди: № БД - _____

2020 йил "19" 08

МОЛИЯ

ФАН ДАСТУРИ

Билим соҳаси:

200000 – Ижтимоий соҳа, иқтисод ва ҳуқуқ

Таълим соҳаси:

230000 – Иқтисод

Таълим йўналиши:

5230600 – Молия ва молиявий технологиялар

Тошкент -2020

Фан/модуль коди FIN 1322		Ўқув йиллари 2020-2021 2021-2022 2022-2023		Семестр 2-6		ECTS - Кредитлар 22	
Фан/модуль турри Мажбурий		Талаб тили Ўзбек/Рус		Хафтадаги дарс соатлари 4			
1.	Фанининг номи	Аудитория машғулотлари (соат)	Мустақил таълим (соат)	Жами юқлама (соат)			
	Мотив	300	360	660			
2.							
1. Фанининг мазмунини							
Фанини ўқитишдан мақсад – талабаларда мотив, мотивий систем, мотивий муносабатлар, мотивий бошқаруш, мотив назариялари, мотивий инфратузилма, мотивий янгиликлар, пул оқимлари ҳаракати, пулнинг даврий қиймати ва пул оқимларининг дисконтиги таҳлили, мотивий ҳисоботлар, давлат ва нодавлат мотивий муассасаларининг мотивий фаолияти, мотивий рисклар, кичик бизнес мотиви, мотивий фаолияти, мотивий рисклар, кичик бизнес мотиви, стартапларни мотивлаштириш, сўғурта, халқаро мотив муносабатлари ва бошқа шу каби мотивий тушуничалар бўйича йўналишта мос билим, кўникма ва малака шакллантириш ҳисобланади Фанининг вақфаси - талабаларни назарий билимлар, амалий кўникмалар, мотивий ҳодиса ва жараёнларга услубий ёндашуш ҳамда илмий дунёқарадини шакллантириш орқали фанининг инсон ҳаётдаги ва жамиятадаги ўрни ҳамда аҳамиятини очиб бериш. II. Асосий назарий қисм (маълумат машғулотлари) 2.1. Фан таркибига кўйилган мавзулар киряди: 1-МОДУЛ. МОТИВ: НАЗАРИЙ АСОСЛАР 1-маву. Мотивийнинг мохияти ва функциялари Мотив ва давлатнинг вужудга келиши, унинг ресурсларга бўлган эҳтиёжнинг ривожланиши. Мамакат иқтисодиётининг аҳволи ва мотив. Мотивийнинг моддий мазмуни. Мотив иқтисодий категория сифатида. Товар-пул, тақсимлаш, қайта тақсимлаш муносабатлари ва мотив. Мотивийнинг иқтисодий-иқтисодий мохияти, тараккиёт қонуниятлари, товар-пул муносабатларининг қамраб олиш соҳаси ва иқтисодий тақдор нидаб чиқаришдаги роли, жамиятнинг иқтисодий тизими, давлатнинг табиати ва функциялари билан белгиланиши. Мотивийнинг иқтисодий-							

иқтисодий мохиятини инфолатовчи таъриф. Мотив ва мотивий муносабатларининг ҳаракатини белгилаш. Мотивийнинг тақсимлаш ва назорат функциялари. Мотив ёрдамида инфолатовчи пул муносабатлари. Мотив ва ЯИМ ҳамда МДН тақсимлаш. қайта тақсимлаш. Замоновий иқтисодиёт ва давлат мотиви. Мотив ва ишлаб чиқариш қушлари тараккиётининг даражаси. Тақсимлаш ва қайта тақсимлаш объектлари ва субьектлари. Мотивийнинг функциялари ва мотив механизми. 2-маву. Мотивий систем Мотивий системининг мазмуни ва тамойиллари. Мотивий бошқарувининг барта тизими давлатнинг мотивий системга асосланиши. Мотивий системининг мотивий бошқаруш тизимида энг асосий элемент ҳисобланиши. Мотивий систем давлатнинг мотивий муносабатлар соҳасидаги мустақил фаолияти эканлиги. Мотивий системининг таркибий қисмлари. Бюджет систем, солиқ систем, пул систем, кредит систем, баҳо систем, инвестицион систем, иқтисодий-мотивий систем, бож систем. 3-маву. Мотивий тизим Мотив тизимининг таърифи. Мотив тизимининг соҳалари ва бўғинлари. Давлат мотиви, маҳаллий мотив, ҳўждик қорғувчи субьектлар мотиви ва уларнинг бўғинлари. Мотив тизимини иқтисодиётни бошқаришдаги роли. Ривожланиш хорикий мақсадлар давлат мотив тизими. Бюджет тизими ва давлат тузилиш. Унитар ва федератив давлатнинг бюджет тизими. Ҳўдудий мотив. Давлат кредити. Нобюджет фондлар. Давлат қорхондлари мотиви. 4-маву. Мотивий бошқаруш Мотивий бошқарувининг мазмуни-мохияти, таърифи, мақсади ва вазифалари. Мотивий бошқарувининг бошқариладиган (объектлар) ва бошқарувчи (субьектлар) тизимлар вгондиглидан иборатлиги. Мотивий бошқарувининг асосий методологик тамойиллари, усуллари ва шакллари. Мотивий бошқаруш органлари ва уларнинг ваифадари. Мотив тизимини умумий бошқариш ва уни амалда оширувчи органлар. 5-маву. Мотивий режалаштириш ва тартибга солиш Мотивий режалаштириш ва тартибга солиш. Мотивий режалаштиришнинг таърифи. Мотивий режалаштиришнинг функциялари ва ўзига хос хўсусликлари. Мотивий режалаштириш
--

турлари. Молиявий режалаштириш ва молиявий режа. Молиявий режалаштиришнинг ҳаракатланishi доираси. Молиявий режалаштиришнинг асосий вазифалари. Молиявий режалаштириш асосида қўлланilадиган асосий усуллар. Молиявий режалаштириш жараёнининг асосий босқичлари. Молиявий тартибга солиш. Молиявий тартибга солишнинг ҳукукий асослари. Молиявий тартибга солишнинг қорихона фoлиятига таъсири. Молиявий тартибга солиш усуллари.

6-мaву. Молиявий назорат

Молиявий назорат: мaмyуи, назорат сохалари, объект, предмет, тизим, вазифалари, таъминотлари. Молиявий назоратнинг вuзалашлари ва уларнинг ўзарo бoғлиқлиги. Молиявий назорат тизимининг элeмeнтлари. Молиявий назоратни таъкид этишнинг таъминотлари. Молиявий назоратнинг қамраб oлиш сохаси. Молиявий назоратнинг предметини ифoдaловчи молиявий кyрсаткичлар. Молиявий назорат молия функцияларининг амалга оширилиш шакли экaлиги. Молиявий назорат сохалари: давлат молиявий назорати, нодавлат молиявий назорати. Молиявий назоратнинг oлдига турган энг асосий вазифалар.

7-мaву. Давлат бoғжети

Давлат бoғжетининг мoҳияти, функциялари ва аҳaлиги. Давлат бoғжетининг вужудга кeлиш сабаблари ва ривожланиш тенденциялари. Давлат бoғжетининг иктисодий мaмyуи. Давлат бoғжети – мамлакатнинг асосий молиявий режаси. Давлат бoғжети eрдаида ифoдaлaнaдиган молиявий мyносaбатлар. Давлат бoғжети учун хaрaктерли бoғлaи хуcуcиятлар. "Давлат бoғжети" тушунчасига терминологик жиҳaдaи қўшилaдиган бошқа тушунчалар. Давлат бoғжети дaрoмaдлари, Давлат бoғжети хaрaкaтлари.

8-мaву. Давлат мақсади жaмгaрмaдлари

Давлат мақсади жaмгaрмaдларининг иқтисодий-иқтисодий мoҳияти ва аҳaлиги. Давлат мақсади жaмгaрмaдларининг таърифи. Давлат мақсади жaмгaрмaдларининг хуcуcиятлари. Давлат мақсади жaмгaрмaдларини таъкид этишнинг объектлар зарурияти ва шарт-шарoитлари. Давлат мақсади жaмгaрмaдларининг вазифалари. Давлат мақсади жaмгaрмaдларини таъкид этишга таъсир eтyвчи асосий омиллар. Давлат мақсади жaмгaрмaдларини таъкид этиш тартиби ва уларни шкaлaштириш мeтoдлари.

9-мaву. Давлат кpедити

Давлат кpедитининг мaмyи-мoҳияти ва функциялари. Давлат кpедитининг субъектлар ўртасида вужудга кeлaдиган иктисодий мyносaбатлар мaжмyуидаи иборат экaлиги ва унда давлатнинг қандай сифатларда мaйлoнaи чикishi. Давлат кpедитида давлатнинг қарбига айлaнishi. Давлат тoмoнидaи қарoлaтнинг берилиши ва мaркaлaштиpигaи пул фoндaдиги ўтaришлар. Кpедитининг бир турли сифaтда давлат кpедити классик молиявий кaтeгopиялардaи, хуcуcи, соликлардан фарк кyтyвчи ўнaи хoс жиҳaтлари.

10-мaву. Сyртyтa

Сyртyтaнинг иктисодий мoҳияти. Сyртyтa ўнaи хoс пул мyносaбатларининг ифoдaлaси. Сyртyтaнинг иктисодий кaтeгopия сифaтда асoслaнishi таъминотлари. Сyртyтaнинг функциялари. Сyртyтa шaкллари. Тижoрaтaи асoслaнaдиган сyртyтaнинг ўнaи хoс хуcуcиятлари. Тижoрaт сyртyтaси пaйдoи бoғлaишнинг бoсқичлари.

11-мaву. Уй хўжaликлар мoливaси

Молия мyносaбатларининг умумий тизимидaи уй хўжaликлари мoливaси. Уй хўжaлигининг таърифи. Уй хўжaлигига тегишли бoғлaи хaрaктерли хуcуcиятлар. Уй хўжaликлари мoливaсининг хaр бир давлат молия тизимининг ақpалaсeи таркибий қисми хисoбaнaнishi ва унинг молиявий аҳaлиги.

12-мaву. Хaлқaрo мoливa

Хaлқaрo мoливa. Хaлқaрo мoливaнинг ривожланиш тенденциялари. Хaлқaрo мoливa билaи бoғлиқ мyносaбатлар. Жaҳoи иктисодий ва молиявий мyҳитининг шaклaнishiга таъсир eтyвчи сезиларли ўтaришлар. Вaлyтaи кyрси ва вaлyтaи бoзopлари. Вaлyтaи кyрсининг инфляцияни хисoбaи oлishi кyрaи алмaшyв кyрсaри. Хoрижий иштeтициялар. Хoрижий иштeтициялар хaрaкaти. Иcлoм мoливaси. Иcлoм мoливaсининг назарий асослари. Иcлoм мoливaсининг ривожланиш бoсқичлари. Иcлoмий молиявий мyсaсaдaи. Иcлoмий молиявий хaтмaтaи. Иcлoмий молиявий мoливaлaштириш. Иcлoмий ва айпaнaий мoливaлaштириш ўртaсидaи фарк. Хaлқaрo иcлoм мoливaи бoзopи. Иcлoм мoливaси кoнyнциялaи. Ўзбeкистoида иcлoмий мoливaи ривожланиш.

13-мaву. Молиявий назариялар

Хoрижий иктисoдчиларнинг мoливaи oлдi назариялари. Сисeий иктисoд клaсcиклари кoнцeпцияларининг асосий мaмyуи ва уларнинг молиявий жиҳaтлари. Соликaи тoртишни мақсада мyвoфик рaвишдаи

ташкил қилишнинг А.Смит томонидан илгари сурилган тўрт асосий тамойиллари ва унн солик концепциясининг мақсадлари. Ж.С.Милл "Хизматларнинг солиқ назарияси"нинг асосий ғояси. Янги тарихий мактаб концепциялари. А.Ватлер томонидан ишлаб чиқилган солиққа тортиш тамойиллари ва уларнинг мазмуни. Молиявий муаммоларнинг марҳасалар асрларида талқини. Фойдаланишнинг чекланганлиги назариясининг молиявий жиҳатлари. Ж.М.Кейнс молиявий концепциясининг асосий ғояси.

2-МОДУЛ. МОЛИЯ: АМАЛИЙ ЖИХАТЛАР

14-маву. Замоनावий молия: мазмуи-моҳияти, ўрганишнинг объектив зарурлиги ва аҳамияти

Замоनावий молиянинг мазмуи-моҳияти. Замоनावий молиянинг ўзига хос хусусиятлари. Молиявий назариянинг концепциялари ва моделлари. Молиявий назария таянган доктрина. Замоनावий молияни ўрганишнинг объектив зарурлиги, сабаблари ва аҳамияти. Шахсий пул маблағларининг савмалди бошқариш ва молия. Молия ва бизнес оламида муваффақиятнинг фойдали кўрсаткичи. Киникари ва фойдали карьерага эришиш ва молия. Молия ва мақсаднинг иқтисодий сифатига таъсир кўрсатуви онли бўхаролик карорлари қабул қилиш инкониютига ета бўлиш. Тафаккурни кенгайтириш ва молия.

15-маву. Замоनावий (амалий) молиявий карорлар

Молиявий карор. Унинг ўзига хос хусусиятлари. Уш хўжаликларни қабул қилдиган молиявий карорлар ва уларнинг асосий типлари: пул маблағларининг истъмоқ қилиш ва жамғариш тўғрисидаги карорлар, инвестицион карорлар, молиялаштириш хўсуидаги карорлар, риский бошқарув ҳақидаги карорлар. Инсоний эҳтиёжлар ва молия назариясига мувофиқ уларнинг молиявий карорлар қабул қилишда акс этиши. Фирмалар қабул қилдиган молиявий карорлар. Фирмалар қабул қилдиган молиявий карорларга таъсир қилувчи асосий омиллар. Жисмоний ва молиявий капитал. Стратегик режалаштириш ва стратегик мақсадлар. Инвестицияларни режалаштириш. Инвестицион лойиҳа. Молиялаштиришнинг оқилона тарҳийбй тўғрисида. Асосий ва айланма капитални бошқариш. Фирма молиясини умумий бошқариш. Фирманинг молиявий сифати.

16-маву. Замоनावий (амалий) молиявий тизим ва молиявий оқимлар

Молиявий тизим функциялари. Иқтисодий ресурсларнинг вақт бўйлаб, давлат чегараси орқали ва иқтисодиётнинг бир тармоқидан бошқасига ўтиш (жойини ўзгартириш) усулини талминлаш. Рискин бошқариш (риский бошқарув) усулларини талминлаш. Савдога имкон яратдиган хисоб-китобни амалга ошириш ва қилиш усулларини талминлаш. Молиявий ресурсларни бирдлаштириш ва турли қорондаларда етаткининг бўлиниши механизмни талминлаш. Иқтисодиётнинг турли тармоқларида карор қабул қилишнинг марҳаллаштирилмаган жараёнини мувофиқлаштириш инкониин берадиган нарх-наво (баҳо) ахбороти билан талминлаш. Стимуллаштиришнинг психологияк муаммоларини ҳақ қилиш усулларини талминлаш.

17-маву. Замоनावий (амалий) молиявий айтиликлар ва молиявий бозорлар

Молиявий айтиликлар ва бозорнинг "қўримаас кўти". Молиявий айтиликларнинг талбиркорлар ва фирмаларнинг харақатлари натижаида юзага келиши. Инновациялар ва технологияларнинг ривожланиши. Молиявий бозорлар. Замоनावий молиявий бозорнинг эит умумий қўринишлари: пул бозори, капитал бозори, фонд бозори, валют бозори. Молиявий бозорда молиявий активларнинг сотилиши ва сотиб олиниши. Молиявий активларнинг асосий турлари: қарз мажбуриятлари, акциялар, хосилавий кинимати қоронлар. Давлат қиммат қоронларини фонд бозорида жойлашуви.

18-маву. Молиявий бозор ставкалари

Фонд ставкалари ва уларнинг турлари. Фонд ставкасининг даражасига таъсир этувчи омиллар. Рискин активларнинг дарамадиик ставкалари ва уларнинг ўзгариш тартиби. Капитал дарамадииклиги. Қўнидган қилидиган умумий дарамадииклиги. Бозорий индекслар ва индекслаштириш стратегияси. Фонд индекслари. Индекслаштириш. Инвесторнинг харақатлар даражаси нуқтани назардан индекслаштириш стратегиясининг усулиниги. Инфляция ва реал фонд ставкалари. Номинал ва реал нарх. Фонд ставкаларини тенглаштириш. Дарамадиик ставкаси даражасига таъсир этувчи асосий омиллар.

19-маву. Замоनावий (амалий) молиявий воситачилар

Молиявий воситачиларнинг умумий тарҳийбй. Банклар. Уларнинг асосий функциялари. Банкларнинг турлари. Универсал банклар ва тижорат банклари. Иқтисослаштирилган банклар. Депозит-жамғарма ташиқлотлари. Жамғарма банклари, сууд-жамғарма ассоциациялари ва

кредит уюмлари. Сутурта компаниялари. Уларнинг асосий функциялари. Сутурта номлари. Сутурта турлари. Сутурта мукофотлари. Пенсия фонлари. Пенсияни режалаштириш дастурлари. Пенсия дастурларининг турлари. Ҳазро фонлар. Уларнинг ўзига хос хусусиятлари. Инвестицион банклар ва уларнинг асосий вазифалари. Андеррайтинг ва қимматли қозғалдиҳларга обуна бўлиш. Венчур компанияларга капитал тикилган фирмалар ва уларнинг ўзига хос хусусиятлари. Ахборот хизматларини тақдим этувчи фирмалар. 20-маву. Замонавий (амалий) молиявий шифратузма ва молиявий тизимни тартибга солиш Молиявий шифратузма ва унинг таркиби. Бухгалтерия ҳисоби ва суд ишларини ҳаётини жарасанлари. Молиявий инструментлар савдоига муваққашувчи ҳисоб-китобнинг ташкилотлар. Молиявий тизим қатнашчиларининг ўзаро муносабатларини назорат қилувчи идоралар. Қимматли қозғалдиҳлар савдоси қондалари. Бухгалтерия ҳисоби тизимлари 21-маву. Замонавий (амалий) молиявий ташкилотлар Давлат молиявий муассасалари. Нодавлат молиявий муассасалар. Марказий банклар ва уларнинг асосий функциялари. Автономлик (мустанкилик). Марказий банклар ва тулов тизими. Ихтисослаштирилган молиявий воситачилар. Уларнинг ўзига хос хусусиятлари ва вазифалари. Минтақавий ва бутун дунёвий молиявий ташкилотлар. Турли давлат ҳукуматлари молиявий сисбатини мувофиқлаштиришнинг зарурлиги. Халқаро ҳисоб-китоблар банкси. Жаҳон банки. Халқаро валюта фонди. 22-маву. Пулнинг даврий қиймати ва пул оқимларининг дисқонгли ташкили Мураккаб фонлар. Бўлажак қийматини ҳисоблаш. Молиявий қалқуқлақтор. Турли фонд ставкалари бўйича реинвестиция қилиш. Қарзини ўзиш (қайтарини). Пулнинг қелтирилган (айланттирилган) қиймати ва дисқонгли. Пул оқимларини дисқонгли асосида инвестициялаш. Қўл сонли пул оқимлари. Бир неча пул оқимларининг бўлажак ва қелтирилган (айланттирилган) қиймати. Аниқитет ва унинг бўлажак қиймати. Аниқитетнинг қелтирилган (айланттирилган) қиймати. 23-маву. Инсон ҳаётида молиявий режалаштириш Умрбод сутурта шартномаси. Соф қелтирилган (айланттирилган) қийматини ҳисоблаш. Инфляция ва пул оқимларини дисқонгли асосида	
--	--

таҳлил қилиш. Инфляция ва бўлажак қиймат. Инфляция ва инвестицион қарорлар. Солиқлар ва инвестицион қарорлар. Қелтирилган дароҳиди солиқла тортилмайдиган қимматли қозғалдиҳга инвестиция қилиш. 24-маву. Замонавий (амалий) молия ва рисклар Рискнинг маъму-моҳияти. Рискний бошқару. Риска мийлилик. Риск ва ихтисосий (молиявий) қарорлар. Уи ҳўжжиклари дўч қелдирилган рискларнинг турлари. Қорҳоналар дўч қелдирилган рискларнинг турлари. Рискний бошқаруида ҳўжжикнинг роли. Рискний бошқарини жарасини: рискний аниқлаш; рискний баҳолаш; рискний бошқару. усулини танлаш; тапданган усулларни амалга оширини; натижаларни баҳолаш. Рискний "ўтқазини" вариантлари: ҳажирлаштирини; сутурташ; диверсификация. 25-маву. Замонавий (амалий) молия ва инвестицион портфелини шакллантириш Инвестицион портфель ва уни шакллантириш жарасини. Инвестицион портфелининг дароҳидини ва риск. Активларни бошқаринида маҳоратни бошқарувчинини роли. Рисксиз активлар. Рисксиз активни ягона рискни актив билан бирлаштирини. Портфелининг самардорлиги концепцияси. Қўлзаб рискни активлар портфелини диверсификациялаш самардорлиги. Икки рискни активлардан иборат бўлган портфеллар. Энг ахши инвестицион портфелини шакллантирини. Қўл рискни активлардан иборат бўлган портфеллар. 26-маву. Замонавий(амалий) молия ва корпоратив сисбат Корпоратив сисбат. Корпоратив сисбатини зарурлиги. Қорҳоналарни корпоратив сисбати. Қўлшини (бирлашини)лар ва "қотиб юберини"лар. Сотиб олиш. Қўлшини. Солиқлардан ихтисос қилиш. Фойдали биржавий битиш. Активларни берини. Релз опционларга инвестициялаштирини. Компанияларини фонд биржасидаги фойдалиги. Мамақлатида корпоратив бошқарувини ривожлашини учун яратилган шарт-шароитлар. 3-МОДУЛ. МОЛИЯ: ХўЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТЛАР МОЛИЯСИ 27-маву. Хўжалик юритувчи субъектларини молиявий ислоҳ қилиш Хўжалик юритувчи субъектларини ислоҳ қилиш ва узар молиявий ҳўжжикни қайта қуришини зарурлиги. Бозор ихтисосийлигидаги ўзаро	
--	--

аҳоқлар модел. ХЮСларни молиявий ислох қилишнинг асосий назоратлари. ХЮСлар, фирмалар ва корпорацияларни молиявий ислох қилишда капитализация жараёни. Молиявий ислох қилиш дастури. Хўжалик юритувчи субъектнинг молиявий ислох қилишда самардорлигини баҳолаш. 28-маву. Хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий ресурслари ХЮСларни ислох қилиш ва улар молиявий хўжалигини қайта қуришнинг зарурлиги. ХЮСларнинг фаолиятида сифат ўзгаришларини аниқлаштириш. ХЮСларни молиявий ислох қилишнинг асосий вазифалари. ХЮСлар, фирмалар ва корпорацияларни молиявий ислох қилишда капитализация жараёни. Соф фойдани ва активларни капитализириш. 29-маву. Асосий ва айланма капитал доиравий айланишининг молиявий жиҳатлари Айланма капитал: мазмун, таркибий тўзилиши ва фойдаланиш самардорлиги. Айланма капиталнинг классификацияси. Айланма капиталнинг функциялари ва уларни аниқлаштириш шакллари. Айланма капиталнинг таркибий тўзилиши. Асосий капитал доиравий айланишининг моҳияти, таркибий тўзилиши ва самардорлиги. Асосий капиталнинг доиравий айланиши ва унга таъсир қилган қиёматнинг функциялари. Айланма капиталнинг фойдаланиш самардорлигини характерловчи умумлаштирувчи кўрсаткичлар. Соф айланма капитал. Бозор иқтисодиёти шароитида айланма капиталдан фойдаланишнинг самардорлиги таъсир этувчи омиллар. Фонд қайтани ва фонд ситими кўрсаткичлари. 30-маву. Хўжалик юритувчи субъектнинг ишлаб чиқариш чикимлари ва фойдаси ХЮСларнинг харажатлари: моҳияти, таркиби, классификациялангани ва самардорлигини баҳолаш. Қалқулаши моделлари бўлича харажатларнинг бўлиниши. Тўғри (бевоқифа) харажатлар ва эъри (бевоқифа) харажатларнинг ўзига хос бўлиши хусусиятлари. Фойда, уни шакллантириш ва ундан фойдаланиш. Фойданинг мазмун-моҳияти. ХЮСнинг барча молиявий ресурслари. Инвестицион фазилдан ХЮСга келиб тушадиган ресурслар. Асос фойда. Балаис фойда. Соф фойда ёки соф даромад.	
---	--

31-маву. Хўжалик юритувчи субъектнинг баҳо сисмати ва баҳолашни шакллантириш асослари, маркетинг стратегиясининг молиявий жиҳатлари “Баҳо” тушуниши. Баҳо функциялари. Баҳо турлари. Баҳо таркибий тўзилиши. Баҳолашни шакллантириш методлари. Баҳолашни шакллантиришнинг объектив асослари. Салдо устаси. Хўжалик юритувчи субъект маркетинг стратегиясининг молиявий жиҳатлари. 32-маву. Қичик бизнес молияси Иқтисодиёт учун қичик бизнес секторининг аҳамияти. Қичик бизнес тушунишининг моҳияти. Қичик корхоналарнинг фаолият максаллари. Қичик корхоналарнинг энг кенг тарқалган таркибий-хўкувий шакллари. Қичик корхоналарни созикка тортиш хўкусиятлари. Қичик бизнесдаги инвестициялашнинг реал имкониятларини баҳолаш учун қўлдан келтирилган даражадан дисконт ставкаси. Қичик корхоналарни молиялаштиришда дуч келадиган муаммолар. Қичик корхоналардаги 52 ва карт маблаглари ўрғасилган исбот, қичик бизнес соҳасидаги дивидендлар, қичик бизнесда ишчи капитал хўкусиятлари. 33-маву. Стартларни молиялаштириш Старт тўғрисида умумий тушуниш. Стартларни молиялаштириш усуллари, тартиб-қоидалари, бошлангич босқичда стартларни молиялаштиришнинг ўрғаниш, стартларни молиялаштириш учун онлайн-кредитларнинг платформалар. 34-маву. Молиявий хисобот: мазмун, функциялари ва турлари Молиявий хисоботнинг мазмун. Молиявий хисобот қабў қилишда уларнинг ўрни ва роли. Молиявий хисобот функциялари. Молиявий хисобот турлари: баланс, молиявий натижалар тўғрисида хисобот, шўз оқимлари тўғрисида хисобот. Молиявий хисоботга тушултириш. 35-маву. Молиявий хисоботлардаги фарқлашувчи ҳолатлар Бозор ва баланс баҳоси (қиймати) ўрғасилган фарқ. Акцияларнинг бозор қиймати (баҳоси)нинг ва уларнинг баланс қиймати (баҳоси)да мос келмаслигининг асосий сабаблари. Номоддий активлар. Ғўйилт ёки фирманинг ишбилармон сифатида обрўси. Жўрий нархлар асосида қайта баҳолаш. Фойданинг бўлғатери ва иқтисодий меъонлари. Бозор ва баланс баҳоси (қиймати) ўрғасилган фарқнинг фойда тўғрисидаги таъсирлари ҳам ўз таъсирини кўрсатиши. Бўлғатерида фойда.	
--	--

Активдорлик даромадлигини ва активдорлик капитал даромадлигини ўртача фарқ. У муамий (жам) активдорлик даромадлигини. Активдорлик капитал даромадлигини нормаси ёки коэффициенти.

36-маву. Молиявий ҳисоботларда молиявий коэффициентлардан фойдаланиш

Молиявий коэффициентлар. Молиявий коэффициентлар ўртачадаги ўртачадаги ўзаро боғлиқликлар. Рентабеллик кўрсаткичлари. Активдорлигини айланувчанлиги кўрсаткичлари. Ўз маблагга ёки қара олган маблағлардан молиялаштириш ёки молиявий "дастак". Молиявий левеж кўрсаткичлари. Ликвидлик кўрсаткичлари. Бозор қиймати (баҳои) кўрсаткичлари. Молиявий коэффициентлар ўртачадаги ўзаро боғлиқликлар. Молиявий "рича" (дастак) самараси. Фонд ставкаси ва фазилат шиклининг ROEга таъсири. Молиявий коэффициентлардан фойдаланиш асосида тахлилчи чеклаш.

37-маву. Ишлаб чиқаришнинг диверсификация ва модернизация қилиш бўйича инвестицион дастурларини молиялаштириш

Хўжалик юритувчи субъектларини таркибий жиҳатдан қайта қуриш – комплекс муаммо. ХЮС инновацион-инвестицион стратегиясининг маъно-маъмуни. ХЮСларнинг инновацион стратегияси учун улар инвестицион фазилатини рағбатлантириш. Тақвор ишлаб чиқариш бача шикли ва у инвестицион соҳасининг динамикасини қараб олувчи асосий таъбирлар. Инвестициялар: манбалари, баҳолаш ва самардорлиги. Инвестицияларни молиялаштириш шакллари. Инвестицион қўлмаларни икисодий баҳолашнинг методлари. Инвестицион қўлмаларни икисодий баҳолашнинг кўрсаткичлар тизими. Капитал қўлмаларининг соф келтирилган қиймати. Ўқи фойда нормаси. Қолданиш мулкати. Инвестиция киритиш мезони. Капитал қиймати. NPVнинг соғуи ўсишга таъсирчанлиги. Махсуслот ташархнинг насайтириш бўйича лойиҳалар тахлили. Давомлиги хар хил бўлган лойиҳалар. Инфляция ва инвестицияларни режалаштириш.

38-маву. Хўжалик юритувчи субъектларнинг молиявий барқарорлиги: баҳолаш, кўрсаткичлари, ошириш йўллари

Молиявий барқарорлик. Молиявий барқарорлигини таъминлаш омиллари. Молиявий барқарорлик кўрсаткичлари. Автономлик коэффициенти. Қарз қийматининг концентратиялашуи коэффициенти. Қарз ва ўз маблағларининг инебати коэффициенти. Молиявий барқарорлигини ошириш йўллари.

39-маву. Молиявий ҳисоботлар ва молиявий режалаштириш

Ўқиб бораётган бизнес: таъки молиялаштиришга бўлган эҳтиёж. Фирманинг барқарор ўсиш коэффициенти. Барқарор ўсиш темплатмасини келтириб чиқариш. Айланиа капиталли бошқариш. Ликвидлик ва қасда режаласиш баъжариш.

4-МОДУЛ. МОЛИЯ: МОЛИЯВИЙ РИСКЛАР

40-маву. Молиявий рискларнинг маъну-моҳияти, таъсирчанлиги ва икисодий жараёфларга таъсири

Молиявий риск тушуничаси ва унинг моҳияти. Молиявий рискларни таъсирчи. Молиявий рискларни тузилаеси. Молиявий рискларни турухлари, турлари ва хилма-хиллиги. Соф ва спекулятив рисклар. Молиявий ва тижорат рисклари. Пулнинг тулов қобилияти билан боғлиқ рисклар.

41-маву. Бозор рисклари

Бозор рискларининг назарун-моҳияти. Бозорларда фазилат қоритишда рисклар муаммо сифатида. Бозор рискларини келтириб чиқарувчи омиллар. Бозор рискларининг таъбири. Бозор рискларини бошқариш. Бозор рисклари туғриларидаги дхборот ва унинг рискларини тахлил қилишдаги аҳамияти. "Зарарсизлик нуктасини аниқлаш" модели.

42-маву. Кредит риси

Кредит риси ва унинг хусусиятлари. Кредит рисининг келтириб чиқарувчи омиллар. Кредит риси тахлиси. Кредит рисини қамайтириш усуллари. Кредит қафолатлари. Кредит рискларини қафолатлаш механизми. Кредит тўловлари. Қарзларини тўлаш учун потенциал пул маблағлари манбаеси. Кредитини тўламаслик рисини қамайтириш.

43-маву. Валюта риси

Валюта риси тушуничаси. Операцион, транзакцион ва икисодий валюта рислари. Валюта конверсияси ва фондларни ошириш. Валт бўйича валюта курслари. Валюта рискларини қамайтириш. Халқаро қорхоналар ва банк муассасалари таъкик этиш ҳалда уларнинг фазилатини диверсификациялаш. Валюта курслари тебранишлари натижаеида молиявий бўқотишлар қолда қилиш эҳтимоли. Валюта курсларининг ўзгариши. Нақд пул омиларининг трансформацияси. Валютаининг икки қиймати ўзгариши. Валюта позициялари.

44-мавзу. Фонз рисқи

Фонз рисқи. Фонз рисқи турлари. Фонз рисқининг хусусиятлари. Фонз ставкаларининг ноқулай тебранишлари туфайли юзага келадиган нуқотилар эҳтимоли. Фонзлар билан операциялар. Фонзларнинг ўртача қийматлари. Ўртача қийматлар орқали ахборотни қамайтиришга имкон бериш. Ўзгарувчан фонз ставкаси. Фонз ставкалари рисқи. Фонз ставкаларининг ошишини нархлар пасайишига ва облигациялар эгалари зарар кўришига сабаб бўлиши.

45-мавзу. Инфляция рисқи

Инфляция рисқи. Инфляция рисқининг хусусиятлари. Фонз ставкасининг инфляция даражаси билан ўзаро боғлиқлиги. Пулнинг харид қобилиятини ўзгариш рисқи. Инфляция суръатлари ва уни қамайтириш усуллари. Инфляция рисқининг фуқароларнинг жамғармаларига, шунингдек, катъий белгиланган даромадли қimmatли қogозларнинг қийматига таъсири. Инфляция муқofоти. Инфляциянинг турли жараёнларга таъсири. Инфляция даражасини пасайтириш бўйича чора-тадбирлар.

46-мавзу. Инвестиция рисклари

Инвестиция рисклари. Инвестиция рискларининг хусусиятлари. Инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш жараёндаги рисklar. Режалаштирилган фойдани олмаслик эҳтимоли. Инвестиция лойиҳаларининг хусусиятларини баҳолашда дисконтлаш ставкасидан фойдаланиш. Инвестицияларни баҳолаш. Рискли инвестициявий тўловлар.

47-мавзу. Активлар рисқи

Активлар рисқи, хусусиятлари ва уларни баҳолаш. Биржа рисклари. Тижорат битимлари бўйича тўловсизлик рисқи, брокерлик фирмаларига комиссия муқofотларининг тўловсизлик рисқи. Дефолт ва солиққа тортиш рисқининг таъсири. Активлар қийматини максималлаштириш. Молиявий риск даражасини эҳтимолий баҳолаш. Акциялар рисклилигини баҳолаш. Активлар ёки молиявий битимларнинг рисклилик даражасини бошқа омиллар таъсиридан ажратилган ҳолда баҳолаш.

48-мавзу. Молиявий рисклари баҳолаш методлари

Молиявий рисклари баҳолаш методлари. Марковининг портфель назарияси. Инвесторлар учун портфелларни шакллантириш, портфель рискидан фойдаланиш. Акциялар сифати, рисқи ва инвестор даромадининг

баҳолаш. Рисксиз қimmatли қogозлар. Қimmatли қogозлар оптимал портфелини шакллантириш. Рисқни баҳолаш муаммолари, Шарп модели. Шарп моделининг хусусиятлари. Блек модели. Блек моделининг ўзига хос хусусияти. Портфель даромадлилигини баҳолаш.

49-мавзу. Молиявий рисклари бошқариш

Молиявий рисқни бошқаришнинг умумий тамойиллари. Молиявий рисклари бошқариш усулларини танлаш. Молиявий рисклари бошқариш стратегиялари. Диверсификация. Молиявий рисклари сугурта қилиш. Сугурта шартномаларининг асосий хусусиятлари. Сугурта операцияларини ҳисоблаш. Ҳеджирлаш. Валюта курсини ҳеджирлаш.

5-МОДУЛ. МОЛИЯ: ДАВЛАТ ХАРИДЛАРИ

50-мавзу. Давлат харидининг моҳияти ва унинг ижтимоий-иқтисодий аҳамияти

Давлат харажатлари ва давлат харидининг иқтисодий аҳамияти. Давлат хариди мамлакатнинг иқтисодий ривожланишига таъсири. Давлат харидининг предмети, объекти ва субъекти. Давлат харидлари ижроқиси. Харид комиссияси. Давлат харажатларининг давлат хариддан фарқи. Давлат харидининг мамлакатнинг иқтисодий ривожланишига таъсири. Давлат буюртмачилари. Ўзбекистон Республикасида давлат харидини ислох этиш борасида ҳукумат томонидан амалга оширилаётган тадбирлар.

51-мавзу. Давлат харидларини амалга оширишнинг ҳуқуқий асослари

Ўзбекистон Республикасида давлат харидини амалга оширишнинг ҳуқуқий асослари. Ўзбекистонда давлат харидларини шаклланиш ва ривожланиш босқичлари. "Давлат харидлари тўғрисида"ги қонуннинг мазмуни ва моҳияти. Давлат харидларини тартибга солишнинг халқаро ҳуқуқий асослари.

52-мавзу. Давлат харидларини ташкил этиш моделлари ва шакллари

Давлат харидларини ташкил этиш моделлари: марказлашган модел; марказлашмаган модел; қисман марказлашган модел. Харид қилиш тартиб-таомилларини амалга ошириш турлари. Электрон дуқон. Бошланғич нархни пасайтириш учун ўтказиладиган ауқцион. Таилов савдолари. Тендер савдолари. Ягона етказиб бeрувчи билан амалга

ошириладиган давлат харидлари. Тўғридан-тўғри шартномалар тузиш, Ярмарка ва биржа савдолари.

53-маву. Давлат харидлари жараёнига доир умумий талаблар

Давлат харидлари жараёни. Давлат харидларини режалаштириш, томонларига таллуқли қондлар. Товарларнинг (шаринг, таллуқли қондлар, Иштирокчиларга қўйиладиган асосий ва қўшимча талаблар. Таклифларни таъминлаш. Иштирокчиларни харид қилиш тартиб-беқор қилиш. Одоб-ахлоқ қондлари. Манфатлар тўқнашуви. Давлат харидлари жараёнидаги чекловлар. Давлат буюртмачилари билан тузилган шартномалар ресстри. Инсофсиз икросчиларнинг ягона ресстри.

54-маву. Электрон дўкон орқали давлат харидларини амалга ошириш

Электрон дўкон тушунчаси. Электрон дўконнинг ишлаш ва уйдан фойдаланиш тартиби. Электрон дўконнинг афзалликлари. Иштирокчиларнинг таклифлари электрон дўконга жойлаштириш тартиби. Нархлар сўрови механизми. Ҳолибни аниқлаш механизми. Шартнома тузиш тартиби.

55-маву. Бошлангич нархни пасайтириш учун ўтказиладиган аукцион

Бошлангич нархни пасайтириш учун ўтказиладиган аукцион тушунчаси. Аукцион савдоларининг афзалликлари. Аукционни ўтказиш мезонлари. Аукцион ўтказилиши тўғрисидаги эълон. Аукционни ўтказиш тартиби. Аукцион натижалари бўйича шартнома тузиш ва ижро этиш тартиби.

56-маву. Танлов савдолари

Танлов тушунчаси. Танлов ўтказиш мезонлари. Танлов савдоларининг афзалликлари. Танлов ўтказишда харид комиссияси. Танлов ўтказилиши тўғрисидаги эълон. Танлов ҳужжатлари. Танлов иштирокчиларининг таклифларини бериш тартиби. Танлов иштирокчиларининг таклифларини қўриб чиқиш ва баҳолаш. Танлов натижалари бўйича шартнома тузиш ва ижро этиш тартиби.

57-маву. Тегиер орқали давлат харидларини амалга ошириш

Тегиер тушунчаси. Тегиер ўтказиш мезонлари. Тегиернинг

афзалликлари. Тегиерни ўтказишда харид комиссияси. Тегиер ўтказилиши тўғрисидаги эълон. Тегиер ҳужжатлари. Тегиер иштирокчиларининг таклифларини бериш тартиби. Тегиер иштирокчиларининг таклифларини қўриб чиқиш ва баҳолаш. Тегиер натижалари бўйича шартнома тузиш ва ижро этиш тартиби.

58-маву. Ягона етказиб берувчи билан амалга ошириладиган давлат харидлари

Ягона етказиб берувчи тушунчаси. Ягона етказиб берувчи билан амалга ошириладиган давлат хариди. Ягона етказиб берувчи билан давлат харидини амалга ошириш мезонлари. Ягона етказиб берувчи билан давлат харидини амалга оширишнинг афзалликлари. Давлат буюртмачилари томонидан тўғридан-тўғри шартномалар бўйича харид қилинадиган товарлар (ишлар, хизматлар). Ягона етказиб берувчилар ресстри. Ягона етказиб берувчи билан давлат харидини амалга ошириш бўйича шартнома тузиш ва ижро этиш тартиби.

59-маву. Харид қилиш тартиб-таомилларини мониторинг ва назорат қилиш

Давлат харидлари соҳасидаги мониторинг ва назорат. Харид қилиш тартиб-таомилларининг давлат назорати. Харид қилиш тартиб-таомиллари устидан жамоатчилик назорати. Лойиҳага доир фазолият бўйича давлат харидларининг самарадорлиги ва натижадорлиги таҳлили. Давлат харидлари соҳасидаги шикоятларни қўриб чиқиш бўйича комиссия. Шикоятларни бериш ва қўриб чиқиш тартиби. "Давлат харидлари тўғрисида"ги Қонун ҳужжатларини бўғастик учун жавобгарлик.

60-маву. Давлат харидларини таъкил этишда коррупцияга қарши кураш

Давлат харидларини таъкил этиш жараёнидан коррупциянинг салбий таъкири. Давлат харидларини таъкил этишда коррупциянинг зарари оқибатлари. Давлат харидлари жараёнида коррупциядан давлат ва жамаиат қўраданган молиявий зарарини сисий зарардан фарқи. Коррупцияга қарши курашда қўлланиладиган психология усуллари. Коррупцияга қарши курашда қўлланиладиган усулларнинг иқобий ва салбий таъкири. Этика кодексининг моҳияти.

61-маву. Давлат харидлари тоқимини тақомиллаштириш йўналишлари

Давлат харидларида молиявий маблағлардан фойдаланишнинг оқилолигини, тежамкорлигини ва самарадорлигини эришти. Давлат харидлари тизимида очкилик ва шаффофлиكنи таъминлаш. Харидлар жараёнида тортишув, холислик ва соғлом рақобатни таъминлаш. Юқори технология ва инновацион ишлаб чиқаришларнинг яратилиши, кўлай экологик вазитининг сақланиши ҳисобга олини. Давлат харидлари соҳасида рақамли технологияларни қўлдан. "Яшиг" (энергия ва ресурсларни тежаслиган) харидлар.

62-маву. Давлат харидлари тизимини бошқаришнинг хорижий мамлакатлар тажрибаси

Давлат харидларининг ташкил этишнинг АКШ тажрибаси. АКШда Давлат харидларининг ташкил этиш таъминотлари. Электрон технологиялар. Очкилик ва маълумот олиш имконияти. Электрон савдолар.

Европа Иттифоқининг давлат харидлари тизими ва унинг ўзига хослиги. Давлат харидларининг ташкил этишнинг европача моделлари ва навқула таъминотлари. Европада Давлат харидларининг амалга ошириш жараёни. Германия тажрибаси.

Давлат харидларининг ташкил этишнинг Халқаро Молия институтлари тажрибаси. Юнентрай ва унинг асосий таъминотлари. Халқаро Савдо таъкилотида давлат харидлари бўйича шартнома.

III. Амалий машғулотлари бўйича кўрсатма ва тавсиялар

3.1. Амалий машғулотлар учун қуйидаги мавзулар тавсия этилади:

I-MOДУЛ. МОЛИЯ: НАЗАРИЙ АСОСЛАР

1. Молиянинг моҳияти ва функциялари;
2. Молиявий сисёат;
3. Молиявий тизим;
4. Молиявий бошқарув;
5. Молиявий режалаштириш ва тартибга солиш;
6. Молиявий назорат;
7. Давлат бюджети;
8. Давлат мақсадли жангарамадари;
9. Давлат кредити;
10. Сутура;
11. Уи хўжаликлар молияси;
12. Халқаро молия;
13. Молиявий назариялар.

2-MOДУЛ. МОЛИЯ: АМАЛИЙ ЖИХАТЛАР

14. Замонавий молиянинг мазун-моҳияти ва уи ўрғанишнинг объекти зарурлиги;

15. Замонавий(амалий) молиявий қарорлар;

16. Замонавий(амалий) молиявий тизим ва молиявий оқимлар;

17. Замонавий(амалий) молиявий янгиликлар ва молиявий бозорлар

18. Молиявий бозор ставкалари;

19. Замонавий(амалий) молиявий воситачилар;

20. Замонавий(амалий) молиявий инфратузилма ва молиявий тизимни тартибга солиш;

21. Замонавий(амалий) молиявий таъкилотлар;

22. Пулнинг даврий қиймати ва пул оқимларининг дисконти таъини;

23. Инсон ҳаётида молиявий режалаштириш;

24. Замонавий(амалий) молия ва рисклар;

25. Замонавий(амалий) молия ва инвестицион портфелни шакллантириш;

26. Замонавий(амалий) молия ва корпоратив сисёат.

3-MOДУЛ. МОЛИЯ: ХЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТЛАР МОЛИЯСИ

27. Хўжалик юритувчи субъектларини молиявий ислох қилиш;

28. Хўжалик юритувчи субъектларининг молиявий ресурслари;

29. Асосий ва айланма капитал донравий айланишининг молиявий жиҳатлари;

30. Хўжалик юритувчи субъектларининг ишлаб чиқариш қийматлари ва фойдаси;

31. Хўжалик юритувчи субъектларининг баҳо сисёати ва баҳоларини шакллантириш асослари, маркетнинг стратегиясининг молиявий жиҳатлари;

32. Қичик бизнес молияси;

33. Стартларини молиялаштириш;

34. Молиявий ҳисобот функциялари ва уларнинг турлари;

35. Молиявий ҳисоботлардаги фарқлашувчи ҳолатлар;

36. Молиявий ҳисоботларда молиявий коэффицентлардан фойдаланиш;

37. Ишлаб чиқаришнинг диверсификация ва модернизация қилиш бўйича инвестицион дастурларини молиялаштириш;

38. Хўжалик юритувчи субъектларининг молиявий барқарорлиги; баҳолаш, кўрсаткичлари, ошириш йўллари;

39. Молиявий ҳисоботлар ва молиявий режалаштириш.

4-МОДУЛ. МОЛИЯ: МОЛИЯВИЙ РИСКЛАР

40. Молиявий рискларнинг маънуй-моҳияти, таснифлангани ва иқтисодий жараёндарга таъсири;
41. Бозор рисклари;
42. Кредит рискли;
43. Валюта рискли;
44. Фонз рискли;
45. Инфляция рискли;
46. Инвестиция рисклари;
47. Активлар рискли;
48. Молиявий рискларни баҳолаш методлари;
49. Молиявий рискларни бошқариш.

5-МОДУЛ. МОЛИЯ: ДАВЛАТ ХАРИДЛАРИ

50. Давлат харидининг моҳияти ва унинг иқтисомий-иқтисодий аҳамияти;
51. Давлат харидларини амалга оширишнинг ҳуқуқий асослари;
52. Давлат харидларини ташкил этиш моделлари ва шакллари;
53. Давлат харидлари жараёнига доир умумий талаблар;
54. Электрон дўкон орқали давлат харидларини амалга ошириш;
55. Бошланғич нархни пайсаттириш учун ўтказиладиган аукцион;
56. Танлов савдолари
57. Тендер орқали давлат харидларини амалга ошириш;
58. Ягона ставкаб берувчи билан амалга ошириладиган давлат харидлари;
59. Харид қилиш тартиб-таомилларини мониторинг ва назорат қилиш;
60. Давлат харидларини ташкил этишда коррупцияга қарши кураш;
61. Давлат харидлари тизимини такомиллаштириш йўналишлари;
62. Давлат харидлари тизимини бошқаришнинг хорижий мамолакарлар тажрибаси.

Амалий машғулотлар мультимедиа қурулмалари билан жиҳозланган аудиторияда бир академик гуруҳга бир профессор-ўқитувчи томонидан ўтказилиши зарур. Машғулотлар фаол ва интерфактив усуллар ёрдамида ўтилиши, мос равишда мунособ педагогик ва ақборот технологиялар қўлланилиши мақсадга мувофиқ.

3.2. Курс иши учун қўйиладиган маъзулар тавсия этилади:

1. Ақшазорлик жамиятлари фаолиятини молиялаштиришга хорижий

капитални жалб этиш масалалари.

2. Ақшазор бозор қийматини максималлаштириш йўллари.
3. Аҳолини иқтисомий қўллаб-қувватлашга берилган эътиборни кучайтириш масалалари.
4. Аҳолининг бўш турган маблағларини тижорат банкларига жалб этиш масалалари.
5. Банк хизматлари бозорини ривожлантириш.
6. Бизнесни шакллантиришда инвестицияларнинг роли.
7. Бизнеснинг ташкилий шакллари ва уларнинг молиявий қарорлар қабул қилишга таъсири.
8. Бозор иқтисодиёти шартлида корпоратив бирлашишлар ва қўшиб олишлар.
9. Бозор индекслари ва индекслаш стратегиясини самарали шакллантириш.
10. Бюджет-солик сисемати барқарорлигини таъминлаш йўналишлари.
11. Валюта сисемати ва либераллаштиришнинг иқтисодиётга таъсири.
12. Давлат ва нодавлат молиявий мўдессалар фаолиятини ривожлантириш масалалари.
13. Давлат ижроия органлари ва молиявий соҳа бошқаруви.
14. Давлат мақсадли фондлари ва уларнинг аҳамияти.
15. Давлат молиявий инфратўқимасининг асосий эҳсанлари.
16. Давлат молиявий назорат органларининг вазифлари ва функциялари.
17. Давлат молияси ва унинг тузилиши.
18. Давлатнинг молия бозорини тартибга солишдаги роли.
19. Давлатнинг молиявий саноҳияти ва унинг ҳўжалик қоритувчи субъектлар молияси билан ўзаро боғлиқлиги.
20. Даромадлиқ ставкаси даражасига таъсир этувчи асосий омиллар
21. Дивиденд сисематининг қорхоналар инвестицион жойбоддорлигига таъсири.
22. Дунё сууруга бозорининг ривожланиши афъандлари ва истикболи.
23. Замоनावий молиявий бозорининг энг умумий қўринишлари.
24. Иқтисомий соҳаларга жалб қилинадиган инвестициялар самарадорлигини ошириш йўналишлари.
25. Иқтисодиёт барқарорлигини мўстаҳкамлашда солик нптийёлари самарадорлигини ошириш.
26. Иқтисодиёт тармоқларида инсон ресурсларидан фойдаланиш самарадорлиги.
27. Иқтисодиётда молиявий рисклар ва уларни

минималлаштиришнинг математик усуллари.
28. Иктисодиётни либераллаштириш шароитида мамлакат молия тизимини ривожлантириш масалалари.
29. Иктисодиётни либераллаштириш шароитида саноат корхоналарида инновацион жараёнлар ривожлантиришнинг хусусиятлари.
30. Иктисодиётни модернизациялаш шароитида Ўзбекистоннинг экспорт салоҳиятини оширишнинг молиявий имкониятлари
31. Иктисодиётни модернизациялаш шароитида халқаро молия институтлари капиталини жалб қилиш масалалари.
32. Инвестицион банкларнинг молиявий фаолияти таҳлили.
33. Инвестицион лойиҳалар ва улар самарадорлигини баҳолаш йўллари.
34. Инвестиция институтларининг фонд бозоридаги фаолияти таҳлили.
35. Инвестиция лойиҳалари қийматига вақт омили таъсирини баҳолаш.
36. Инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришда давлат бюджети маблағларининг аҳамияти
37. Инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришнинг манбалари ва усуллари.
38. Инвестиция портфелини шакллантириш ва бошқариш усуллари
39. Инвестициялар ва улар билан боғлиқ бўлаган инвестицион қарорлар
40. Инновацион банк хизматлари бозорини шакллантириш ва ривожлантириш.
41. Инновацион сугурта хизматлари бозорини шакллантириш ва ривожлантириш.
42. Информацион хизматлар тақдим этадиган фирмаларнинг иктисодиётда тутган ўрни.
43. Капитал бозорини интеграциясини таъминлаш масалалари.
44. Капитал таркиби ва унинг корхона бозор қийматига таъсири.
45. Кичик бизнес корхоналари молиясини ташкил этиш ва бошқариш муаммолари.
46. Кичик бизнес субъектларини кредитлаш амалиётини такомиллаштириш йўллари.
47. Кичик корхоналарда молиявий ресурсларни бошқариш механизмининг такомиллаштириш.
48. Корпоратив стратегия ва унинг асосий йўналишлари.
49. Корпоратив тузилмалар бозор қийматини аниқлаш ва уни ошириш

йўллари.
50. Корпоратив тузилмаларда инвестицион фаолиятни ташкил этиш хусусиятлари.
51. Корпоратив тузилмаларда лизинг муносабатларини такомиллаштириш йўллари.
52. Корпоратив тузилмаларда молиявий бошқарув хусусиятлари ва самарадорлигини ошириш йўллари.
53. Корпорациянинг дивиденд сиёсати ва унинг асосий элементлари.
54. Корхона инвестицион сиёсатини самарали ташкил этиш масалалари.
55. Корхона молиявий ресурслари шаклланишида корхона инвестиция сиёсатининг аҳамияти.
56. Корхона молиявий ҳисоботлари ва уларнинг таҳлили.
57. Корхона фаолиятида молиявий ҳисоботларнинг аҳамияти ва уларнинг функциялари.
58. Корхона, ташкилотлар молиявий барқарорлигини таъминлашда устав капиталининг роли.
59. Корхонада молиявий қарорлар ва уларга таъсир қиливчи омиллар
60. Корхонада молиявий режалаштириш ва унинг корхона иктисодий фаолиятидаги аҳамияти.
61. Корхоналар иктисодий фаолиятида кредит самарадорлигини ошириш масалалари.
62. Корхоналар инвестицион фаолиятини солиқлар орқали рағбатлантириш масалалари.
63. Корхоналар молиявий барқарорлигини таъминлашнинг ҳозирги замон муаммолари.
64. Корхоналар молиявий хавфсизлигини таъминлашда баланслашган кўрсаткичлар тизимининг ўрни.
65. Корхоналар молиявий-хўжалик фаолиятини таҳлил қилиш ва баҳолаш.
66. Корхоналар молиясида қимматли қоғозларнинг инвестицион жозибадорлигини баҳолаш йўналишлари.
67. Корхоналар молиясида қисқа муддатли молиявий режалаштиришни самарали ташкил этиш масалалари.
68. Корхоналар фаолиятига инвестицияларни жалб этишда фонд биржасининг роли.
69. Корхоналар фаолиятида қарз маблағлари ҳисобига молиялаштириш амалиётини такомиллаштириш йўллари.
70. Корхоналар фаолиятида риск ва уни камайтириш йўллари

71. Корхоналарда таъминлаштириш.	айланма	маблагларни	бошқаришни
72. Корхоналарда таъминлаштириш.	маблаглар	ликвидлигини	бошқариш
73. Корхоналарда йўналишлари.	молиявий-иқтисодий	индотарини	ҳал этиш
74. Корхоналарда маблаглари ва улардан самарали фойдаланиш масалалари.	ўз маблагларини шакллантиришининг	ташки	
75. Корхоналарда фойда ва рентабеллик кўрсаткичлари таҳлили.			
76. Мамакат иқтисодлигини ривожлантиришда тадбиркорлик субъектларининг ўрни.			
77. Мамакат молия бозорини тартибга солишни таъкил этиш масалалари.			
78. Минтакавий ва дунёвий молиявий таъкилотлар.			
79. Молия бозорида корпоратив қимматли қотозлар мўмаласини самарали таъкил этиш йўллари.			
80. Молия бозоридagi фонз ва даромадлилик ставкалари ҳамда уларга таъкир стўвин омилилар.			
81. Молия бозорини ривожлантиришининг давлат ва корпоратив молиявий мўносabatларга таъкири.			
82. Молия бозорининг корпоратив тузилмалар фаолиятини ривожлантириш йўллари.			
83. Молия механизми, унинг таркибий қисмлари, элементлари ва молиявий сисбатини амалга оширишдаги роли.			
84. Молия тизимини ислох қилишда инновациялардан фойдаланиш йўллари.			
85. Молия тизимининг моҳияти, унинг соҳалари ва бўғинлари.			
86. Молиявий ахборотларини ошқор этишга қўйилган асосий талаблар ва уларнинг аҳамиятини ошириш йўллари.			
87. Молиявий бозор ставкалари ва улардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш йўллари.			
88. Молиявий бозорда молиявий активларнинг сотиш ва сотиб олиш мўносabatлари.			
89. Молиявий бошқарув органлари ва уларнинг вазифалари.			
90. Молиявий қарорлар қабул қилишнинг назарий асослари.			
91. Молиявий назорат соҳалари ва уларнинг ўзига хос хусусиятлари.			
92. Молиявий оқимлар ва уларини самарали бошқариш усуллари.			
93. Молиявий сисбат, унинг иқтисодлигини либераллаштириш шароитидаги асосий йўналишлари.			

94. Молиявий тизим ёрдамида ҳисоб-китоб тўловларини амалга ошириш.
95. Молиявий фаолият натижаларига инфляция таъкирини баҳолаш.
96. Молиявий янгиликларининг молия тизимини ривожлантиришдаги ўрни.
97. Молиялаштиришининг қисқа муддатли маблагларини бошқариш.
98. Пенсия фондларининг молиявий воситачи сифатидаги роли.
99. Сутурта компаниялари молиясининг ўзига хос хусусиятлари.
100. Сутурта компанияларининг инвестицион фаолиятини самарали таъкил этиш йўллари.
101. Тадбиркорлик субъектларида молиявий стратегияни шакллантириш масалалари.
102. Тижорат банклари ва улар фаолиятини ривожлантиришининг асосий йўналишлари.
103. Тижорат банкларининг молия бозоридagi фаолияти ва операциялари.
104. Ўзбекистон монетар сисбатининг устувор йўналишлари.
105. Ўзбекистон Республикаси молия тизимини ривожлантиришда кредит бозорининг аҳамияти.
106. Ўзбекистон Республикасида сутурта бозорини давлат томонидан тартибга солиш механизмининг таъминлаштириш йўллари.
107. Ўзбекистонда аҳоли туруш даражасини оширишининг молиявий жиҳатлари.
108. Уш хўжалиқлари дуч келадиган рискларининг турлари.
109. Ушумда давлат нисбатига молиявий бошқарув тизими ва бошқарув органлари.
110. Фонд бозоридagi молиявий инструментлар даромадлигини таъкили.
111. Фонд бозорларига хорижий инвесторларни жалб этишни рағбатлантириш йўналишлари.
112. Фючерсларининг қўлланиш хусусиятлари ва корпоратив тузилмалар фаолият самарадорлигини оширишдаги аҳамияти.
113. Хорижий иқтисодчиларининг молияга оид назариялари.
114. Хорижий инвестицияларни жалб қилиш усуллари ва шакллари.
115. Хўжалиқ юртишчи субъектлар молиясининг ўзига хос хусусиятлари.
116. Ҳисоб-тўлов тизимида тўловларини амалга оширишининг замонавий шакллари.
117. Ҳосилдавий қимматли қотозларининг қўлланиш хусусиятлари ва

корпоратив тузилмалар фазивит самардорлигини оширишдаги аҳамияти.

118. Хўдўдлар иқтисодининг ривожлантиришда молжавий жияатларнинг ўрни.

119. Хўдўдлар молжавий имкониятларини ошириш масалалари.

120. Хўдўдларга хорижий инвестицияларни жалб қилиш – Маллий иқтисодини барқарорлигини таъминлашнинг асоси.

121. Хўдўдларнинг инвестицион жойбадорлигини ошириш масалалари.

122. Чет эл инвестициялари ҳаракатини солиқ механизм орқали тартибга солиш масалалари.

123. Электрон тижоратни ривожлантиришнинг молжавий жиҳатлари.

124. Эркин иқтисодий зоналар орқали хорижий инвестицияларни жалб этишни раъбатлантириш.

125. Эркин иқтисодий хўдўдларнинг иқтимоий-иқтисодий самардорлигини ошириш йўллари.

IV. Мустақил таълим ва мустақил ишлар

Мустақил таълим учун таъсия этиладиган навълар:

1-МОДУЛ. МОЛЖА: НАЗАРИЙ АСОСЛАР

1. Ўзбекистон Республикасининг молжа тизими.

2. Молжавий бошқаришнинг мохияти, зарурлиги ва аҳамияти.

3. Молжавий бошқариш органлари, уларнинг асосий вазифалари, функциялари, ҳуқуқ ва ваколатлари.

4. Ўзбекистон Республикаси Молжа Вазирлиги, унинг молжавий бошқаришдаги вазифалари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари.

5. Ўзбекистон Республикаси Давлат Солиқ қўмитаси, унинг молжавий бошқаришдаги вазифалари, ҳуқуқ ва мажбуриятлари.

6. Молжавий назоратнинг мохияти, зарурлиги таъкидлий шакллари.

7. Молжавий назоратни таъкил этишнинг назарий ва ҳуқуқий асослари.

8. Умумдавлат назорат органлари ва уларнинг молжавий назоратни таъкил этиши.

9. Ўзбекистон Республикасида давлат молжавий ресурслари, уларнинг манбалари, ишлаш йўналишлари.

10. Ўзбекистон Республикаси бюджет тизимини ислох қилишнинг долзарб муаммолари.

11. Иқтисодининг модернизациялаш шароитида бюджет сисъатининг хўсусятлари ва вазифалари.

12. Ўзбекистон Республикасида суъурта бозорининг шаклланиши ва ривожланиши.

13. Бозор ислохотлари шароитида давлат иқтимоий сисъатининг молжавий муаммолари.

14. Молжавий замонавий концепциялари ва уларнинг хойирти замон хўсусятлари.

2-МОДУЛ. МОЛЖА: АМАЛИЙ ЖИХАТЛАР

15. Молжавий бозорининг мохияти, зарурлиги, асосий вазифалари ва турлари.

16. Молжавий бозор ва унинг молжавий ресурслардан самардлин фойдаланиш таъминлашдаги аҳамияти.

17. Молжа тизим ривожланишининг асосий йўналишлари.

18. Молжавий карорлари ва уларнинг мохияти.

19. Узок муддатли молиялаштиришнинг мохияти ва манбалари.

20. Қисқа муддатли молиялаштиришда пул оқинининг ўрни ва аҳамияти.

21. Молжавий оқимлар ва уларни бошқариш.

22. Фоиъ ставкаси таъсир-киъоб пул бирлигининг таъсири.

23. Молжавий воситачилар ва уларнинг турлари.

24. Минтақавий ва бутун дунёвий молжавий таъкилотлар фазолиги.

25. Молжавий коэффицентлар ўрғасидаги ўзаро боглиқликлар.

26. Пулнинг даврий қиймат назарияси.

27. Пулнинг даврий қиймат ва пул оқимларининг дисконтли таъкили.

28. Соф жорий қиймат қондасининг инвестицион карорлар қабул қилишдаги ўрни ва аҳамияти.

3-МОДУЛ. МОЛЖА: ХЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТЛАР МОЛЖАСИ

29. Ишлаб чиқариш таъкилаш ва модернизациялаш шароитида инвестицион дастурларни молиялаштириш назарий асослари.

30. Хўжалик юритувчи суъбектларнинг маркетинг стратегиясининг молжавий жиҳатлари.

31. Хўжалик юритувчи суъбектларнинг асосий ва айланма капиталининг долравий айланшини молжавий жиҳатлари.

32. Хўжалик юритувчи суъбектлар молияси – давлат молжавий салохиятининг асослари.

33. Иқтисодининг модернизациялаш шароитида хўжалик юритувчи суъбектларнинг молжавий барқарорлигини баъолаш кўрсаткичлари.

34. Хўжалик нуқут-чи субъектларнинг харажатлари: моҳияти, тарфи, классификациялашиш ва самардорлигини баҳолаш.
35. Хўжалик нуқут-чи субъектларнинг молиявий оқимларининг самардорлиги ва уни аниқлаш тартиби.
36. Корхона фойдаси, унинг шаклланиши, ишлатилиши ва аҳамияти.
37. Ишончлилик фойдасини молиявий раёбатлантириш.
38. Корхоналарда ўз мабۇтларини шакллантиришнинг натижаси фойдаланиш самардорлигини ошириш.
39. Молиявий иқтисодиётнинг ривожланишида норисий инвестицияларнинг ўрни ва аҳамияти.
40. Ишончлилик молиявий раёбатлантиришнинг аҳамияти.
41. Ишончлилик лойиҳалар талқинининг молиявий жиҳатлари.
42. Ишончлилик лойиҳаларни баҳолаш моҳияти ва турлари.
43. Ишончлилик лойиҳаларни молиялаштиришнинг асосий шартлари.
44. Молиявий хисоботлар ва уларнинг корхона фойдасининг баҳолашда тўғри ўрни.
45. Молиявий хисоботларда коэффициентлардан фойдаланишнинг шартлари.
46. Молиявий хисоботларини халқаро стандартлари.
47. Молиявий коэффициентлар асосида тахлил самардорлигини ошириш.

4-МОДУЛ. МОЛИЯ: МОЛИЯВИЙ РИСКЛАР

48. Бюджет рискин баҳолашда "Зарарсизлик нуқтасини аниқлаш" моҳияти аҳамияти.
49. Бюджет рискин баҳолашда устулари ва йўллари.
50. Диверсификация - рискин камайтириш йўналиши сифатида.
51. Фолга рискиннинг иқтисодий моҳияти ва уни юзга келиш сифатлари.
52. Халқаролик - молиявий рискин пасайтириш усули сифатида.
53. Инфляция рискин иқтисодий моҳияти ва уни юзга келиш сифатлари.
54. Инвестицион рисклар, уларнинг иқтисодий моҳияти ва келиб чиқиш сифатлари.
55. Иқтисодий фаолиятда таъбиркорлик рискинни суғурталаш.
56. Иқтисодий рисклар, уларнинг турлари ва уларда кредит рискиннинг тўғри ўрни.
57. Корхоналар фойдасига таъсир этувчи рисклар таснифи ва

- уларнинг даражасига таъсир этувчи омиллар.
58. Кредитлаш жараёни билан боғлиқ рисклар ва уларни бошқариш.
59. Молиявий рисклар ва уларнинг таснифланиши.
60. Молиявий рискларни баҳолашнинг эҳтимолийлик асосиданган усуллари.

5-МОДУЛ. МОЛИЯ: ДАВЛАТ ХАРИДАРИ

61. Давлат харидини таъкил этишнинг иқтисодий-иқтисодий аҳамияти ва уни иқтисодиётга таъсири.
62. Давлат харидини таъкил этишнинг миллий ва халқаро нуқсоний асослари.
63. Давлат харидини таъкил этиш моделлари.
64. Ўзбекистон Республикасида давлат харидлари тизимини ривожланиш бошқариш.
65. Давлат харидлари жараёнига оид умумий талаблар
66. Давлат харидлари тизимда электрон савдоларнинг жорий этилишининг аҳамияти
67. Электрон аўкцион орқали давлат харидларини амалга оширишнинг афзалликлари
68. Тендер савдоларини таъкил этиш ва харидини амалга оширишда баҳолаш мониторинги.
69. Тендер савдоларида голибни аниқлашда таъсир этувчи омиллар таъкил.
70. Давлат харидлари тизимини бошқаришнинг ҳорисий маълумотлар таъкил.
71. Давлат харидларини таъкил этишда коррупцияга қарши кўришни усуллари
72. Давлат харидини электрон тизимини ишлаб чиқиш стратегиялари.
73. Давлат хариди тизимини бошқариш орқали кичик бизнес субъектларининг ривожланишига таъсир этиш.
74. Давлат харидлари тизимда "Яшил харидлар"нинг аҳамияти
75. Давлат харидлари тизимда оқчилик ва шартлоқлини ошириш йўналишлари
- Муваққил ўзлаштирилган мазкур бўйича талаблар томонидан илмий лойиҳа, ҳуҷжатлаш, даражали тестлар, глоссарий, тарқатма материаллар, тахминот тайёрлаш ҳамда илмий тасис ва мақола ёзиш, шунингдек, муваққил таълим мазкур юзасидан "Key-Study" ларини қўриқларга бўлиниш ҳолда баъжариш таъкил этилади.

3.	У. Фан ўқитилишнинг натижалари (шаклландирилган компетенциялар) Фонд ўқитириш натижасига татаб: – мотивнинг моҳияти ва вазифалари, мотивнинг тизми, мотивнинг сисбати, уй хўжаликлар мотиви, мотивнинг бошқарув, мотивнинг режалаштириш ва тартибга солиш, мотивнинг назорат, халқаро мотив моҳиябатлари, давлат бюджет, давлат кредити, сўғурта муносабатлари, мотивнинг назариялар ҳақида <i>тасаввур ва билимга эга бўлиши</i>; – мотивнинг каррорлар, мотивнинг янгиликлар ва мотивнинг бозорлар мотивнинг рисклар, кичик бизнес мотиви, стартапларнинг мотивлаштириш, мотивнинг воситачилар, мотивнинг ҳисобот: мазмун, вазифалари ва турлари, мотивнинг муассасаларда мотивнинг фаолит жараяни, мотив ва инвестицион портфелини шакллантириш, пулнинг даврий қиймати ва пул оқимларининг дисконти таҳлили, инсон ҳаётида мотивнинг режалаштиришнинг билиш ва улардан фойдаланиш <i>қўйилмағарига эга бўлиши</i>; – тлабда амалиётда мотивнинг натижаларини таҳлил қилиш усулларини қўллаш, мотивнинг муаммолар бўйича ечимлар қабул қилиш <i>маълумкига эга бўлиши</i> керак.
4.	VI. Таълим технологиялари ва методлари: • маълумотлар; • интерфал "Key-Studio" лар; • сесинларлар (мантқиқий фиклаш, тезкор савол-жавоблар); • турмушларда ишлаш; • таксимотларни қилиш; • индивидуал лойиҳалар; • жамоа бўлиб ишлаш ва ҳимов қилиш учун лойиҳалар.
5.	VII. Кредитларини олиш учун талаблар: Фонд оид назарий ва услубий тушуничаларини тула ўқитириш, таҳлил натижаларини турри акс эттира олиш, ўргангилардан жараянлар ҳақида мустика мушоҳада юритиш ва жорий, оралик назорат шаклларида берилган вазифа ва топшириқларини бажариш, якуний назорат бўйича ёзма ишни топшириш.
6.	VII. Адабиётлар рўйхати Асосий адабиётлар:

1. Боди З., Мертон Р. Финанси. Учебник. Пер. с англ. — М.: "Вильямс", 2007.
2. Маликов Т., Олимовов О. Молия. Дарслик. — Т.: "Иқтисод-молия", 2019. - 920 б.
3. Маликов Т. Молия. Ўқув қўлланма. — Т.: "Иқтисод-молия", 2018. - 274 б.
4. Маликов Т. Бюджет-солик сисбати. Дарслик. — Т.: "Иқтисод-молия", 2019. - 404 б.
5. Нурмухамедова Б. Давлат бюджети. Ўқув қўлланма. — Т.: "Иқтисод-молия", 2018. - 576 б.
6. Маркина Е.В. Финанси. Учебник. — М.: "КноРус", 2020.
7. Сутонов Ш., Чингулов К., Гофурова У., Сафарова Н. Бизнес молияси. Ўқув қўлланма. — Т.: "Иқтисод-молия", 2019. — 358 бет.
8. Фозиляев Ш., Хидиров Н. Молиявий рисклар назарияси. Ўқув қўлланма. — Т.: "Иқтисод-молия", 2019. - 240 б.

Қўшимча адабиётлар

9. Ўзбекистон Республикасининг 2018 йил 9 апрелдаги "Давлат хазиналари туғрисида"ги 472-сон Қонуни.
10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари туғрисида"ги 2909-сонли Қарори.
11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотини мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокчилари янада кенгайтириш чора-тадбирлари туғрисида"ги 3151-сонли Қарори.
12. Ўзбекистон Республикаси Ақли вазирлиги томонидан 2018 йил 26 майда 3016-рақам билан рўйхатдан ўтказилган "Харид қилиш тартиб-таъминларини таъкил этиш ва ўтказиш тартиб-таъминлари туғрисида"ги НИЗОМ.
13. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажатимизни мард ва оқиланоб халқимиз билан бирга қурамиз. — Т.: "Ўзбекистон" НМИУ, 2017. - 488 б.
14. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-нигоз ва шахсий жавобгарлик - ҳар бир раҳбар феолиятининг қуудлик қондаси бўлиши керак. — Т.: "Ўзбекистон" НМИУ, 2017. - 104 б.
15. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. — Т.: "Ўзбекистон" НМИУ, 2017. - 56 б.
16. Мирзиёев Ш.М. Қонуни устуворлиги ва инсон минфатларини таъминлаш - юрт таракқиети ва халқ фаровонлигининг гарови. — Т.:

- Ўзбекистон" НМНУ, 2017. - 48 б.
17. Bodi Z., Metton R.S., Cleson D.L. Textbook. Financial economics. New Jersey: "Pearson Education", 2016. - 500 p.
18. Барулин С.В. Финансы. Учебник. - М.: "КноРус", 2017. - 640 с.
19. Маликов Т.С., Жалилов Ш.К. Молиний тизм. Ўқув-услубий қўлланма. - Т.: "Иқтисод-молна", 2016. - 116 б.
20. Мехмонов С., Каримова З., Туреунов А. Бюджет тизми. Дарсик. - Т.: "Иқтисод-молна", 2018. - 544 б.
21. Нешитой А.С. Учебник. - М.: "Дашков и К". 2018. - 352 с.
22. Романовский М.В., Врублевская О.В. Финансы. Учебник. - М.: "Юрайт", 2013. — 599 с.
23. Ташмухамедова Д. Бюджет гана ижроси. Ўқув қўлланма. - Т.: "Иқтисод-молна", 2019. - 440 б.
24. Хазанович Е., Юнусов Д., Юнусов И. Международные финансы. Учебник. - М.: "КноРус", 2017. - 334 с.
25. Шапкин А.С., Шапкин В.А. Экономические и финансовые риски. Оценка, управление, портфель инвестиций. Учебник. — М.: "Дашков и Ко", 2016. - 546 с.
26. Эмиргазев С. Корпоратив молна. Ўқув қўлланма. - Т.: "Иқтисод-молна", 2015. - 272 б.
27. Абдурахмонов И. Сўтўрта назариси ва амалиёт. Ўқув қўлланма. - Т.: "Иқтисод-молна", 2017. - 416 б.
28. Ғайбуллаев О., Ўроков У. Ўзбекистон Республикасида бюджет тизми ва жараяни. Ўқув қўлланма. - Т.: "Бақрига пресс", 2016. - 168 б.
- Ахборот манбаалари**
29. www.gov.uz - Ўзбекистон Республикасининг ҳукумат портали.
30. www.lex.uz - Ўзбекистон Республикаси Қонуни ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси.
31. www.mf.uz - Ўзбекистон Республикаси Молна Вазирлиги расмий сайти.
32. www.cbu.uz - Ўзбекистон Республикаси Марказий банки расмий сайти.
33. www.stat.uz - Ўзбекистон Республикаси Давлат Статистика Қўмитаси расмий сайти.
34. www.soliq.uz - Ўзбекистон Республикаси Давлат Солиқ қўмитаси расмий сайти.
35. www.xatid.uz - Давлат хоридалари бўйича махусе пайборот портали
36. www.openbudget.uz - Ўзбекистон Республикаси "Очик бюджет"

портал.	37. www.president.uz - Ўзбекистон Республикаси Президенти матбуот маълумоти.
38. www.scopus.com - халқаро илмий маълумотлар базаси.	
7.	Фан дастури Олий ва ўрта махусе, касб-хунар таълими бўлимида буйича Ўқув-услубий бирташмалар феолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашининг 2020 йил 14 - ой 28 - даги 5 - сонли баённомаси билан маълумланган.
	Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махусе таълим вазирлигининг 2020 йил 14 - ой 28 - даги 411 - сонли буйруғи билан маълумланган фан дастурларини таъиғ олий таълим муассасаси томонидан таълислашти раълик берилган.
8.	Фил/модуль учун мавсулар: Т.С.Маликов - ТМН, "Давлатий молна" кафедраси мудири, иқтисод фанлари доктори, профессор; У.Ю.Ўроков - ТМН, "Давлатий молна" кафедраси катта ўқитувчиси; Н.Ғ.Халидов - ТМН, "Давлатий молна" кафедраси катта ўқитувчиси.
9.	Таъриғчилар: Н.Х.Хайдаров - Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси ҳузуридаги Кадлар малакасини ошириш ва статистик таълимлар институти директорининг Ўзлий ишлар, инновациялар ва халқаро алоқалар бўйича ўринбосари, иқтисод фанлари доктори, профессор, (кадрлар буюриғичиси); Д.А.Рахмонов - Ўзбекистон Республикаси Банк-Молна Академияси "Молна" кафедраси мудири, иқтисод фанлари доктори, профессор, (муроғи ОТМН); О.С.Қомолов - ТДНУ, "Молна" кафедраси доценти, иқтисод фанлари номзоди, (муроғи ОТМН).

С. Алисаров

